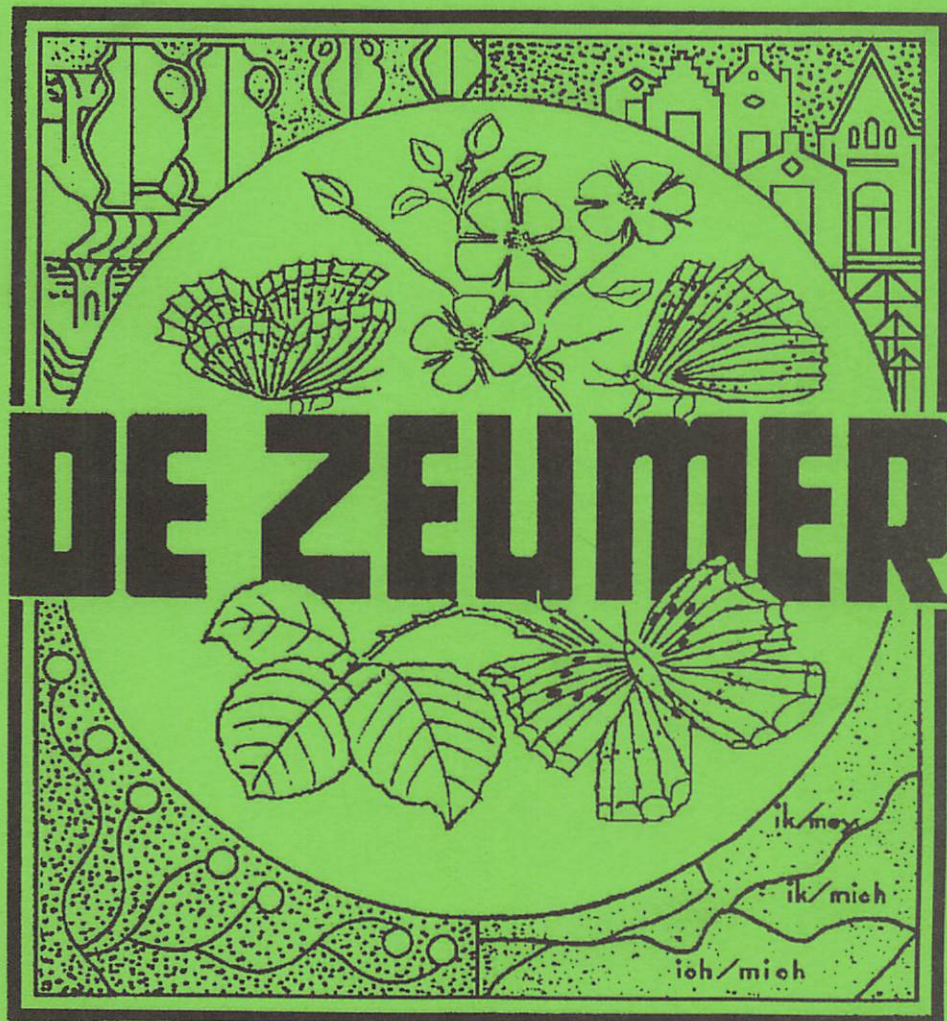

2000-2

Heemkundevereniging

Beesel/Reuver/Belfeld/Swalmen
Postbus 4643
5953 ZG Reuver

Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal heeft de gemeenten Belfeld, Beesel en Swalmen als werkgebied. De vereniging stelt zich tot doel de kennis van en de belangstelling voor het eigen heem te bevorderen en te streven naar het behoud, herstel en bescherming van die waardevolle cultuurelementen die eigen zijn aan het heem.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door o.a. onderzoek van bodem en archieven, het verzamelen en exposeren van streekeigen voorwerpen van geschiedkundige waarde, het houden van lezingen, cursussen, excursies en het publiceren van bevindingen van de leden.

Redactie: Jan Geerlings
Loe Giesen
Wim Hoezen
Coby Klinkhamer - van den Assem

Redactie-adres: Paulus Potterstraat 5
5953 JG Reuver

Bezorgers: Beesel:
Jan Geerlings

Swalmen:
Arie de Wit

Reuver:
Lambert Niemans

Belfeld:
Twan Ernst

De Zeumer is het kwartaalblad van heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. Leden ontvangen dit blad alsmede het jaarboek voor f 32,50 per jaar.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ingezonden stukken. Overdrukken met vermelding van de bron zijn uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming.

Inhoud

Inhoud	1
Van de redactie	2
Programma	3
Excursie naar het dal van de Our in Luxemburg	4
Open monumentendag 2000	6
Terugblik Contactdag Genealogie	7
Archiefmateriaal gezocht	8
Vijfenvijftig jaar VRIJ!!!	12
Monumenten en hun omgeving	14
Smaberskaarten op CD-ROM	16
1946: Bevrijdingsloop in Reuver	19
Aanwinsten bibliotheek	21
Vakantie in Belfeld	23
Belfeld 100 jaar geleden	27
Een teruggevonden vonnisboek	28
Gemeentearchief Venlo op internet	32
In Reuver en Belfeld werd naar kolenlagen gezocht	34
In den Hof	36

Van de redactie

Deze keer zult u een aantal van de onderhand vaste rubrieken moeten missen. Als redactie hoefden we ons namelijk eens niet de gebruikelijke vraag te stellen: 'Hebben we voldoende kopij ontvangen?', maar konden we ons de vraag permitteren: 'Welke artikelen zullen we doorschuiven tot ná de zomervakantie?' En dan 'sneuvelen' stevast de niet-tijdgebonden artikelen van (een van) de redactieleden. Dus daarom in deze Zeumer geen *Zomaar een bidprentje*, *De Proof* en *Een lastige familie*.

Bovenstaande wil overigens niet zeggen dat u geen kopij meer hoeft in te sturen. Deze blijft altijd welkom.

Om u al een beetje in vakantiestemming te brengen treft u in deze Zeumer een aardig artikel aan over vakantie in Belfeld! Je hoeft het tenslotte niet altijd zo ver weg te zoeken. En voor wie dat nog niet genoeg vindt staat eind juni de jaarlijkse busexcursie (Luxemburg) op het programma.

Veel leesplezier en een fijne vakantie.

Kopij voor de eerstvolgende Zeumer s.v.p. inleveren vóór 1 september. De Zeumer 2000-3 zal eind september verschijnen.

Programma

- 25 juni Busexcursie naar Luxemburg (zie elders in deze Zeumer).
- juli-aug. Geen activiteiten wegens vakanties. Het verenigingslokaal is van 3 juli t/m 7 augustus gesloten. Op 14 augustus kunt u er weer terecht.
- 9-10 sept. Open Monumentendag. Thema: Water (zie elders in deze Zeumer).
- 8 oktober Herfstwandeling in samenwerking met I.V.N. de Steilrand. Thema: R-73.
- november Lezing over het nut van kadastrale archieven t.b.v. genealogisch onderzoek door M. Verheijen, medewerker van het Kadaster te Roermond.

Daar door omstandigheden de datum van een activiteit wel eens kan wijzigen, wordt U verzocht de infobladen en weekbladen goed te lezen of anders even contact op te nemen met iemand van het bestuur.

Verenigingslokaal: Den Roover 8 te Reuver.

Geopend iedere maandagavond van 20.00 - 22.00 uur, met uitzondering van feestdagen en de zomervakantie.

Traditiegetrouw zal de heemkundevereniging als standhouder aanwezig zijn op de Midden-Limburgse Keramiekmart (Pinkstermarkt) op 11 en 12 juni te Swalmen (beide dagen van 10.00 tot 18.00 uur).

Excursie naar het dal van de Our in Luxemburg

Op zondag 25 juni houdt de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal weer haar jaarlijkse busexcursie. In het kader van ons twintigjarig bestaan gaan we nu iets verder weg dan gewoonlijk. Deze keer gaat de reis naar het dal van de Our op de grens van Duitsland en Luxemburg en wel de omgeving van Vianden. Deze Luxemburgse parel is door zijn bijzonder schilderachtige ligging in het dal van de Our de moeite waard. Echter voordat Vianden zal worden bezocht, brengen we allereerst een bezoek aan de onderaardse waterkrachtcentrale nabij Vianden. Deze centrale, de grootste van Europa, is bijzonder de moeite waard. Ook het bovenbekken op de Mont St. Nicolas gaan we bezichtigen, waarbij we kunnen genieten van een prachtig uitzicht over het dal van de Our met omgeving. Hierna komen we in Vianden. Dit van oorsprong middeleeuwse stadje is omsloten door een ommuring met poortstorens. In het stadje bevindt zich een tweebeukige Gotische parochiekerk (voormalige Trinitariërskerk) uit 1248 die als een van de belangrijkste van het land geldt. Naast deze kerk ligt het uit dezelfde tijd stammende voormalige Trinitariërsklooster, waarvan de oude kloostergang te bezichtigen is. Kerk en klooster zijn pas gerestaureerd. Naast de reeds genoemde bijzonderheden zijn ook verscheidene historische burgermanshuizen de moeite waard.

Het stadje Vianden wordt gedomineerd door het reusachtige feodale kasteel Vianden, waarvan de bouw teruggaat tot de 9de eeuw. (In de oudheid heeft hier zelfs een Romeinse versterking gelegen). Het paleis-kasteel is een van de grootste en mooiste feodale residenties uit de Romeinse en Gotische geschiedenis van Europa. Tot de 15de eeuw was het de woning van de machtige graven van Vianden.

In 1417 gingen kasteel en graafschap via een erfenis over aan de jongste tak van het Duitse huis Nassau. Tot dit huis behoorde vanaf 1530 ook het Franse vorstendom Oranje. In 1820, onder heerschappij van Koning Willem I van Oranje-

Nassau, graaf van Vianden, leidde de verkoop van het kasteel tot haar algehele verwaarlozing en verval tot ruïne. Maar sinds het in 1890 in het bezit kwam van de Luxemburgse groothertogelijke familie uit de oude tak van huize Nassau werd het kasteel stapsgewijs in de oude glorie hersteld en behoort zij sindsdien tot de belangrijkste monumenten van Europa.

Onder leiding van een gids zullen we een rondleiding krijgen door het kasteel. Danig onder de indruk stappen we in de bus en maken dan een rondreis door het Luxemburgse landschap met zijn vele kastelen. We reizen door het dal van de Sûre en komen voorbij het prachtige kasteel van Bourscheid (oorsprong 11de eeuw). Hierna maken we een stop in Clerveaux. Dit stadje is gelegen in een nauw, diep dal aan de oevers van de Cerve, in het hartje van de Ardennen. De abdij van de benedictijnen van St. Maurits en St. Maur, in 1910 gebouwd in Romaans-Bourgondische stijl troont hoog boven de vallei uit. In het stadje zelf vinden we nog een ridderburcht uit de 12de eeuw en uitgebreid in de 17de eeuw. We maken er een koffie-stop. Tevens is er gelegenheid om nog wat rond te kijken. Hierna zullen we huiswaarts te keren.

Kortom het belooft weer net als andere jaren een prachtige excursie te worden. Wilt U zeker zijn van een plaats dan is spoedige opgave gewenst.

Daar we voor de leden iets bijzonders willen doen, krijgen ze een reductie op de kostprijs. Voor hen bedraagt de bijdrage f 47,50 en voor niet-leden f 57,50. De opstapplaatsen zijn: Reuver, Swalmen en Roermond. U kunt zich opgeven door vóór 25 mei dit bedrag over te maken op bankrekening 105312827 t.n.v. Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal te Reuver onder vermelding van "Exc. Luxemburg" en de opstapplaats. In dit bedrag zijn de kosten van de bus, de gidsen, twee keer koffie, de entrees en de fooi voor de chauffeur inbegrepen. Bij afmelding waarvoor geen vervanging gevonden wordt, kan helaas geen terugbetaling plaatsvinden.

Na overmaking van het bedrag ontvangt u begin juni een bevestiging met verdere informatie. Voor inlichtingen: W. Luys tel. 077-4743098.

De excursiecommissie J. Ickenroth, W. Luys

Open monumentendag 2000

In het tweede weekend van september zal weer de landelijke open monumentendag worden gehouden. Het thema is dit keer **water**. Objecten die hiermee te maken hebben, zoals: watertorens, watermolens, stuwen, veren, gemalen enz. staan dan in de belangstelling. Onze vereniging doet deze organisatie samen met Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen. Verder zullen hierin ook de plaatselijke V.V.V.'s participeren. Wij organiseren daartoe op zondag 10 september een aantal activiteiten. In ieder geval zal in Swalmen aandacht besteed worden aan hoog water (stationsgebouw). In Reuver (Den Roover) aan de watermolens in Swalmen, Reuver en Belfeld en in Belfeld (visvijver) aan waterkwaliteit.

Er kunnen een drietal fietstochten gemaakt worden al of niet gekoppeld. Deze fietstochten gaan langs elementen die te maken hebben met water. Een aantal andere activiteiten zijn nu nog niet bekend en moeten nog nader worden uitgewerkt. Leest u daartoe tegen die tijd de plaatselijke pers.

Oproep bezorging jaarboeken Belfeld

Met ingang van komend jaarboek zoekt de heemkundevereniging een persoon die de jaarboeken van de heemkundevereniging in Belfeld wil bezorgen. In de week na de uitreiking worden de boeken met de gegevens over de soort levering (leden = gratis of abonnees = betaling) bij het betreffende adres persoonlijk afgegeven. In Belfeld gaat het meestal om een veertigtal adressen. Het kost ongeveer twee á drie avonden werk om de boeken te bezorgen. Aanmelding kan bij Twan Ernst (077-4753540) of Frans Geerlings (077-4741397).

Terugblik Contactdag Genealogie

Op 1 april werd in café-zaal Karé in Reuver-Offenbeek een Contactdag Genealogie gehouden.

Het initiatief voor deze dag kwam van Piet van Enckevort namens de sectie Genealogie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG), die daarmee kon aansluiten op de contactdagen die al enkele jaren worden verzorgd door onze Werkgroep Genealogie.

Al snel zocht Lucien Pijpers toenadering namens de afdeling Overkwartier van Gelre (OVG) van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV). Deze basis werd nog verder uitgebouwd door samenwerking met de Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen (MHVS).

De organisatie wist zich verder gesteund door de inzet van vele individuele onderzoekers die samen het gebied tussen Venlo en Roermond ruimschoots konden afdekken. Opvallend was ook het grote aantal deelnemers met gegevens over Tegen. Ook vragen over de linkermaasoever konden vaker en beter worden beantwoord dan aanvankelijk werd gedacht. Verder was er veel aandacht voor de vertegenwoordiging uit Duitsland, hoewel deze moest vaststellen dat de Nederlandse archieven en verenigingen op genealogisch gebied bijna net zo veel (soms zelfs nog meer) te bieden hebben dan de Duitse instellingen zelf. "Das gibt's bei uns in zwanzig Jahren nicht", aldus een van de Duitse medewerkers die zich zeer enthousiast toonde over de warme belangstelling voor de Duitse stand.

Al met al mag de organisatie terugblikken op een zeer geslaagde dag. Vanaf deze plaats wil de Werkgroep Genealogie iedereen bedanken die hieraan heeft bijgedragen.

Loe Giesen

Archiefmateriaal gezocht

Een aspect dat tot dusver binnen de heemkundevereniging onderbelicht is gebleven betreft het verzamelen en bewaren van archiefbescheiden. Weliswaar werden in het verleden nu en dan documenten aan Maas- en Swalmdal geschonken waarvan de eigenaar wilde dat deze voor het nageslacht bewaard bleven, maar actief naar materiaal is er nog niet gezocht. Wel wordt gewerkt aan de opbouw van een fotoarchief en bovendien worden ook plaatselijke bladen en kranteknipsels verzameld. Maar zoals gezegd zijn pogingen om lokaal geproduceerde archivalia van verenigingen, stichtingen of andere instellingen in kaart te brengen nog niet door onze vereniging ondernomen.

Er zijn echter in Noord-Limburg meerdere plaatselijke historische verenigingen actief die op dit terrein wel initiatieven ontplooiën. Te denken valt o.a. aan de Stichting Geschiedenis Melderslo die op deze wijze al zoveel archiefmateriaal heeft verzameld dat hiervan enkele jaren geleden een omvattend historisch boek over Melderslo kon worden samengesteld. Ook binnen de oudheidkamer 'De Moennik' en de historische werkgroep De Borcht zijn hier leden mee bezig. In de grotere plaatsen in Limburg met een eigen archiefbewaarplaats wordt deze taak voor een deel door archiefinstellingen uitgevoerd. In de kleinere gemeenten, zoals in ons werkgebied, heeft het gemeentebestuur geen interesse of mankracht om deze taak op zich te nemen en richt men zich alleen op de eigen gemeentelijke papieren. Het gevolg is dat diverse instellingen of verenigingen die opgeheven zijn als het ware van de aardbodem verdwijnen. Met enig geluk blijft nog wat verenigingsarchief bewaard bij een of meerdere oud-bestuursleden, maar na verloop van tijd als de opruimwoede toeslaat, moet ook het 'oud papier' het veld ruimen.

Worden er dan, behalve de gemeentelijke administratie, geen andere archieven bewaard? Jawel, maar dan betreft het vaak alleen enkele 'speciale' instellingen. Zo zijn in veel gevallen de parochiearchieven van Limburgse plaatsen bij de grotere ar-

chiefinstellingen in bewaring gegeven. Zo berust het parochie-archief van Beesel in Venlo en dat van Swalmen in Roermond. Enkele archieven van bedrijven zijn terecht gekomen in het Sociaal-Historisch Centrum van Limburg in Maastricht. Het omvangrijkste archief uit deze regio dat daar bewaard wordt betreft het bedrijfsarchief van Janssen-Willemsen (circa 50 meter planklengte). Het Sociaal Historisch Centrum van Limburg speelde ook al een belangrijke rol bij het initiatief dat is ondernomen om lokale LLTB archieven in kaart te brengen, te inventariseren en uiteindelijk onder te brengen bij het SHCL.

Overigens moet men niet denken dat al de geproduceerde documenten voor bewaring in aanmerking komen. Voor overheidsarchieven geldt de richtlijn dat slechts 10% bewaard dient te blijven! Die 10% zijn dan uiteraard wel de historisch en bestuurskundig belangrijkste stukken.

Dit laatste geeft de methode aan waarop verzameld kan worden. Net zo min als alle oude gebouwen gehandhaafd kunnen blijven in ons werkgebied, zal de heemkundevereniging moeten trachten bij het verzamelen of in kaart brengen van particuliere archieven te streven naar een representatief beeld van de samenleving in al haar aspecten: archieven van bedrijven, sportclubs en andere verenigingen, vakbonden, scholen, politieke partijen, etc. De belangrijkste archiefstukken die minstens voor bewaring in aanmerking komen betreffen: notulen, (jaar)verslagen, statuten en huishoudelijk reglement en financiële gegevens.

Mocht u iemand kennen of zelf als privépersoon of bestuurslid van een vereniging of andere particuliere instelling, archiefstukken in uw beheer hebben die u niet meer geregeld nodig heeft, dan moet u eens denken aan de mogelijkheid van inbewaringgeving of schenking aan de heemkundevereniging. Dit geldt eveneens voor andere documenten betreffende Beesel, Belfeld en Swalmen, zoals drukwerk (boeken, brochures, (club)bladen), affiches, kaarten, films en foto's enzovoort. Het is natuurlijk niet noodzakelijk dat de vereniging eigenaar wordt van de documenten. Ook is het mogelijk om het materiaal in bruikleen te geven. Registratie van de plaats of persoon die materiaal in bezit heeft kan in eerste instantie voldoende zijn.

Het informeren bij instellingen naar historische bescheiden, kan tevens de interesse bij die instellingen voor hun eigen verleden aanwakkeren. Het zal niet de eerste keer zijn dat bij de samenstelling van een jubileumuitgave de instelling of vereniging tot de ontdekking komt dat stukken uit de beginperiode ontbreken. Wanneer het gaat om stukken van vertrouwelijke aard, kan in overleg, de openbaarheid tijdelijk beperkt worden. Om een en ander te stimuleren, zullen we u regelmatig via de Zeumer op de hoogte houden van eventuele 'vangsten'. In een volgende Zeumer zal alvast een opsomming worden opgenomen van reeds vroeger ontvangen of verworven documenten.

In de recent gesloopte tegelfabriek van Janssen-Dings (Koramic) aan de Berkenhoflaan in Belfeld, bevond zich nog een deel van het bedrijfsarchief in de voormalige kantoorruimte. Verwaarlozing en baldadige jeugd maakten een einde aan deze administratie. Ook een vorm van archiefvernietiging. (Foto: Twan Ernst)

Een concreet voorbeeld

Een schenking kortgeleden van een omvangrijke hoeveelheid familiepapieren aan de heemkundevereniging toonde aan, welke interessante gegevens hieruit afgeleid kunnen worden. Zo doken hierin stukken op van een aan het begin van deze eeuw gefunctioneerd hebbend ziekenfonds in Belfeld, waarvan het bestaan niet eens meer bekend was.

Concreet ben ik zelf op zoek naar documenten over de omstreeks 1963 opgeheven handboogvereniging 'Diana' uit Belfeld. Hoewel deze vereniging tientallen jaren bestaan heeft zijn gegevens hierover maar moeizaam te vinden. In het in 1992 uitgegeven boek 'Belfeld, van eeuwwisseling naar eeuwwisseling' werd bij een opsomming van vooroorlogse verenigingen zelfs haar naam niet meer vermeld. Verder kan men voor wat betreft Belfeld denken aan minder lang geleden opgeheven verenigingen als korfbalvereniging 'TOP', handbalvereniging 'Popeye' en tennisvereniging BTC.

Twan Ernst

Vijfenvijftig jaar VRIJ!!!

Dit jaar is het precies vijfenvijftig jaar geleden dat op 1 maart onze regio werd bevrijd door de Amerikaanse troepen. Helaas konden toen niet alle inwoners het bevrijdingsfeest vieren, daar zij op het laatste moment op bevel van de Duitse bezetters moesten evacueren naar het noorden van ons land. Daar moesten zij de bevrijding nog afwachten en hun geduld werd tot medio april op de proef gesteld. Toen verdreven Canadese troepen ook daar de bezetters. Maar het zou nog weken duren alvorens de evacués uit Swalmen, Beesel en Reuver naar huis zouden kunnen terugkeren. De laatste evacués arriveerden pas in juni 1945 in Limburg.

Direct na de oorlog verschenen (nog op zogenaamd oorlogspapier) prentbriefkaarten waarop de vreugde over de bevrijding werd uitgebeeld. De kaart op de volgende bladzijde stamt uit een collectie van destijds.

Sjra Vintcent

Monumenten en hun omgeving

Bij de bescherming van monumenten of beeldbepalende panden heeft onze vereniging al vaker gereageerd als een monument in het 'gedrang' kwam. Niet alleen het bouwwerk of archeologisch monument zelf verdient bescherming, maar ook de directe omgeving die vaak een meerwaarde oplevert voor het betreffende monument. Daarom werd o.a. in het verleden door de heemkundevereniging actie ondernomen toen de gracht rondom de Beeckerhof moest wijken voor woningbouw en bij het bouwen van een woning in de directe nabijheid (praktisch in de gracht) van de militaire St. Brigitteschans te Reuver.

Tegenwoordig kan men een dergelijk triest voorbeeld van verkeerde ruimtelijke invulling ook in Belfeld aanschouwen. Het Geloër kapelke lag van oudsher vrij in het veld. Alleen de er-naast gelegen spoorlijn vormde een verstoring van het landelijke beeld. De oprukkende industrie op het Geloërveld deed al het ergste vermoeden. Afgelopen jaar echter werd besloten, het perceel gelegen pal naast de kapel, ook voor industriële doeleinden te gaan gebruiken. Tegenwoordig wordt er zand gezeefd en zal er een loods verrijzen. Daarmee is het echter nog niet gedaan, want het is de bedoeling om vlakbij de onderdoorgang voor de nieuwe verbindingsweg-zuid onder de spoorlijn te bouwen. De kapel komt bijna op het talud te liggen. Voor mensen die 'geestelijke rust' zoeken in de kapel zal het wel helemaal moeilijk worden. Niet alleen de heemkundevereniging maakt zich hier zorgen over.

De ontwikkelingen waren voor een groep carnavalsvierders in Belfeld aanleiding om tijdens de carnavalsoptocht de noodklok te luiden. Ze deelden tijdens de optocht bijgaand gedicht uit.

Twan Ernst

Noedklok-klank

Minse, wat is ter heej toch aan de hank?

Is de gemeente nag beej eur verstank?

't Kapele van Geloë wuurt aafgedank

opgeofferd aan de 'veuroetgank'

euverstruiming, aardbeving en zelfs waereldbrank

't beeldje van Maria ging nöriges veur aan de kank

mennig ein sjtook heej ein kerske in brank

en tuunde daomei ziene groëte dank

now steit 't heej, in de rommel en de stank

Kapelke van Geloë is now: Kapel in de zank!

Smaberskaarten op CD-ROM

Reeds in 1765 bestonden plannen voor een algemene landmeting in de gemeente Beesel. Het klooster Maria Weide in Venlo vond dit voornemen maar een verkwisting van algemene middelen, die uiteindelijk wel móést leiden tot het failliet van de gemeente. Het voornemen in Beesel was niet uniek. In Swalmen kwam men reeds eerder tot uitvoering. De metingen daar werden gedaan door Joannes Josephus Smabers uit Roermond, die enkele jaren werkte aan het register met bijbehorende kaarten, die in 1774 werden afgerond. In Beesel rondde Smabers zijn werk af in 1781. De Beeselse kaarten zijn allemaal bewaard gebleven. In Swalmen ontbreekt kaart 14, waarvan de bijbehorende gegevens gelukkig wel bewaard zijn gebleven in het meetboek, ook al is daarmee de exacte ligging van de percelen natuurlijk lastiger te achterhalen. De 'Smaberskaarten' van Swalmen kennen daarnaast nog latere aanvullingen door landmeter Schomers. In 1786 tekende Smabers nog een kaart van een gedeelte van Swalmen. Hij overleed in 1799 op bijna 85-jarige leeftijd.

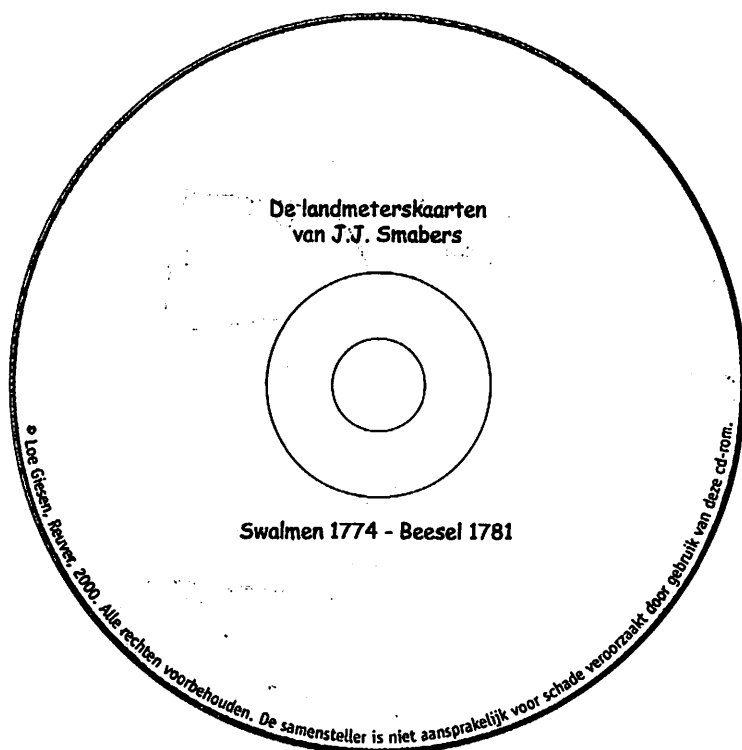
De Smaberskaarten van Swalmen en Beesel

De kaarten zijn oorspronkelijk op groot formaat en in kleur.

De Swalmer kaarten zijn in redelijke staat maar hebben toch zichtbaar geleden van wateroverlast, slecht archiefbeheer in het verleden (zo zijn de kaarten opgeplakt op hardboard) en doordat bezoekers in het verleden overtrek-tekeningen hebben gemaakt waardoor de lijnen en kleuren op veel plaatsen beschadigd zijn. De kaarten van Beesel zijn in vrij goede staat.

De kaarten bevatten, behalve fraaie afbeeldingen van de topografische situaties in 1774 (Swalmen) en Beesel (1781), veel genealogische informatie. Bij vrijwel ieder perceel, voorzien van een nummer, wordt de naam van de eigenaar vermeld, de perceelgrootte, de belastingklasse, een toponymische aanduiding van het gebied en aan wie de tiend verschuldigd is. Veel percelen zijn gedeeld (of nog onverdeeld) bezit, hetgeen vaak wijst op een gemeenschappelijke achtergrond in de vorm van

afstamming of huwelijk. Ook een gelijke grootte van twee naast elkaar gelegen percelen kan wijzen op een eerdere deling en daarmee eenzelfde afstamming. Houdt er rekening mee dat gezinnen of personen waarvan u weet dat zij op dat moment in Beesel of Swalmen woonden, ook gepacht of gehuurd konden wonen of konden inwonen ten behoeve van enig dienstverband of bij schoonouders, en daarmee niet worden genoemd in de lijst van eigenaren.

CD-ROM

De CD-ROM werd vervaardigd door Loe Giesen met medewerking van Wim Hoezen. Loe tekende voor het scannen van de kaarten met een zo goed mogelijk kwaliteit. Wegens de grootte van de kaarten (de oorspronkelijke kaarten zijn ongeveer een vierkante meter groot) en de behoefte aan detail is afgezien van kleurencans, omdat hiermee de toch al aanzienlijke bestandsgrootte nog verder zou toenemen en de CD-ROM daardoor slechts onhandelbare afbeeldingen zou bevatten. Beschikt u over voldoende schijfruimte, dan verdient het aanbeveling de bestanden op uw harde schijf te zetten. Dit maakt het raadplegen veel sneller. Daarnaast zijn de oorspronkelijke TIF bestanden op te slaan als JPG-bestand, waarmee de kwaliteit nauwelijks afneemt en de snelheid enorm toeneemt.

De gegevens zijn extra toegankelijk met behulp van een lijst van eigenaren en percelen. Loe en Wim tikten samen meer dan 5000 percelen in. Dit bestand kan worden ingelezen in veelgebruikte databases als dBase en Access, tekstverwerkers als WordPerfect en Word en spreadsheets als Lotus en Excel. Op de CD zijn bewust geen programma's bijgevoegd.

De CD-ROM wordt gecombineerd door een artikel over landmeting in het algemeen en de metingen van Smabers in het bijzonder.

De CD-ROM, gemaakt in een beperkte oplage, is voor f 25,00 te koop bij Loe Giesen, Pastoor Vranckenlaan 54, 5953 CR Reuver, tel. 077 476 8578, bgg. 077 476 8081.

U kunt ook f 32,50 overmaken op girorekening 3431481 t.n.v. Loe Giesen, Reuver, onder vermelding van 'CD-ROM Smabers'. U krijgt het schijfje dan zo snel mogelijk toegestuurd.

Loe Giesen

1946: Bevrijdingsloop in Reuver

Nu het precies vijfenvijftig jaar geleden is dat Reuver werd bevrijd, gaan we met u nog even terug naar het jaar 1946. Toen werd in Reuver een bevrijdingsloop georganiseerd door 'Hercules'.

Dezer dagen kwamen wij in het bezit van een dagboek van Jong Nederland van de troep St. Lambertus. Hierin werd alles opgetekend over de bijeenkomsten. Op zaterdag 4 mei 1946 werd genoteerd (letterlijke tekst):

'Vandaag waren we precies een jaar bevrijd. Na eerst de helden herdacht te hebben was er groot feest in Holland, zo ook in Reuver. Om 5 uur werd er een bevrijdingsloop gehouden door de gymnastiekvereniging 'Hercules' en het bestuur van deze vereniging had ons gevraagd of we als politiekorps wilden optreden. Dit werd natuurlijk aangenomen. Om 4 uur moesten alle troepen present zijn en allemaal moesten we een stok van ongeveer 1.70 meter meebrengen. Om 4.15 stonden we opgesteld en marcheerden we de route na die gelopen zou worden. Op elke hoek en kruispunt werden 2 leden neergezet om de weg te versperren. Er werd flink gezongen. Aan het Dominicanerplein aangekomen hadden we nog een hele troep jongens over, die echter best nodig waren om aldaar de weg te versperren. Om 5.15 verschenen de deelnemers aan de start en de weg was helemaal vrij. De burgemeester schoot met een revolver en de lopers waren verdwenen. Nu moesten we aan de andere kant van de streep gaan staan (finish). Daar werden we weer opgesteld. Geen mens kon door ons heen dringen. Daar kwam de eerste deelnemer aan: J. Teunissen. Nadat ze allen gearriveerd waren, marcheerden we naar het Piusgebouw waar de hoofdleder ons allen hartelijk dankte. En ook de winnaar Teunissen kwam ons namens 'Hercules' bedanken en riep: 'Jong Nederland paraat!' En van onze kant: 'Leve de winnaar.' Met dit alles eindigde weer een welgeslaagde dag voor Jong Nederland.'

Sjra Vintcent

6 april 1946 droeg de Reuverse neomist Frans Rutten in de St. Lambertuskerk zijn eerste H. Mis op. Toen werd op de muur van pand Cremers al de bevrijdingsloop aangekondigd.

Aanwinsten bibliotheek

Algemeen

- * Paul Arnold, Jac van den Boogard, Willibrord Rutten. Historisch vademecum : Limburg 1900-2000 (Maastricht, 1999)
- * Ina Germes-Dohmen. Auf den Ton kommt es an : Geschichte der Westdeutschen Dachziegel- und Röhrenindustrie 1885-1935 (Viersen, 1999)
- * Arnout Mertens. Loons, Diets en Luiks : Hasselt en de volksvertegenwoordiging in het Land van Loon en het Prinsbisdom Luik (1477-1538) (Maastricht, 2000)

Monumenten

- * Fietsroute Open Monumentendag 1999
- * Monumentenzorg : Dynamiek in behoud : 10 jaar monumentenzorg in Nederland (Den Haag, 1996)
- * Toon Schmeink. Monumenten van het water : Nederland waterstaat (Amsterdam, 1999)

Archeologie

- * Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Volume 43, 1998-99 (Amersfoort, 1999)
- * Nieuwe ontwikkelingen in de archeologische monumentenzorg : Verslag van de studiedag georganiseerd door de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige bond en de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (Amersfoort, 1999)
- * M. Spanjer. Aanvullend Archeologisch onderzoek Beesel - De Haselt, gemeente Swalmen (Amersfoort, 1999)

Volkskunde

- * José Mouthaan. Levensloop in Limburgse literatuur tussen 1850-1960. Deel A: Gebruiken en rituelen rond geboorte, huwelijk en dood in Limburgse dialectliteratuur in de periode 1850-1950 : Deel B: Gebruiken en rituelen rond geboorte, huwelijk en dood in Nederlandstalige literatuur

van Limburgse schrijvers in de periode 1850-1960 (Maastricht, 1999)

- * O.L.S. gids : 83ste Oud Limburgs Schuttersfeest Reuver-Offenbeek, 4 juli 1999 (Reuver, 1999)
- * John van Uft. Oud Limburgs Schuttersfeest 1999 (Panningen, 2000)
- * Bas de Werd. In het gezelschap der engelen : Kinderbegravenissen in Limburg 1856-1913 (Maastricht, 1999)

Genealogie

- * Hans Dorssers. Dorssers, genealogie van een geslacht uit de omgeving van Helden (Venray, 1999)
- * Twan Ernst. Thei Olders, stamreeks van een honderdjarige : De geschiedenis van de familie Olders (Belfeld, 2000)

Plaatselijk

- * Buurtvereniging Oost Reuver 40 jaar, 1959 - 1999 (Reuver, 1999)
- * Harmonie 'Kunst na arbeid' Belfeld 1909 - 1959 : Feestgids en programma van het internationaal festival bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan der vereniging op 13, 14, 17, en 21 juni 1959 (Belfeld, 1959)
- * Jaarverslag 1997 van de Historische Werkgroep Arcen - Lomm - Velden (Lomm, 1999)
- * Jeu Levels. Harmonie St. Gertrudis Beesel, 1899 - 1999 (Beesel, 1999)
- * Jacq Manders, Maan Verheijen. Route 40-45 : Een fietsroute door het strijdgebied van de Brigade Piron in Hunsel, Ittervoort, Molenbeersel, Neeritter, Thorn en Wesseem (Hunsel, 1999)
- * NOAD Reuver 50 jaar, 1950 - 2000 (Reuver, 2000)
- * P.J.G. Schinck. 'En weer werd de vijand verslagen' : Dagboek Hein Peeters, Tjipanas 21 juli 1947 : De Baarlose jongens in Indië, 1945-1950 (Baarlo, 1999)
- * Tegelse boeken : Een overzicht 2000 (Tegelen, 2000)
- * 25 Jaar Ouderenvereniging 'St. Urbanus' Belfeld, 1974 - 1999 (Belfeld, 1999)

Twan Ernst

Vakantie in Belfeld

Nu de zomermaanden weer aanbreken begint voor velen ook weer de vakantietijd. Het is tegenwoordig de normaalste zaak van de wereld om verre vakantiebestemmingen te boeken bij het reisbureau. Hoe anders was het nog maar enkele tientallen jaren geleden. Het massatoerisme is iets wat pas in de zestiger jaren opkwam. Vakantie vieren in het buitenland kwam veel minder voor en dan vooral een stuk dichterbij huis. Een dagje naar zee, Schiphol of naar Valkenburg is bij oudere generaties de bekende doorsnee vakantie-ervaring.

Het in het heuvelland gelegen Valkenburg kende al vanaf het einde van de 19e eeuw een toeristenseizoen en maakte al snel wervende folders en wandelgidsen die de toerist (voornamelijk uit Noord-Nederland) moest lokken. Het liep hier in vergelijking met andere plaatsen in Limburg ver mee vooruit. Venlo bijvoorbeeld produceerde haar eerste folders gericht op toeristen pas aan het einde van de twintiger jaren van de 20ste eeuw. In de dertiger jaren kwamen ook plaatselijke afdelingen van de vereniging voor vreemdelingenverkeer, de VVV's, van de grond. Tegelijkertijd groeide ook de belangstelling voor het heemkundige aspect en bezienswaardigheden van de eigen streek. Zo is Maas- en Swalmdal in het bezit van een achttiendelige heemkundecursus voor Limburg uit de oorlogsjaren die mede bedoeld was om de kennis van de eigen streek te bevorderen bij personen uit de toeristenbranche.

Onlangs kreeg de heemkundevereniging via een schenking de waarschijnlijk oudste toeristische folder van Belfeld in handen. Wellicht is het initiatief voor deze folder van de R.K. Middenstandsvereniging uitgegaan, want de plaatselijke VVV werd pas in 1966 opgericht. De advertenties in de folder, die van omstreeks 1951 dateert, zijn alleen maar van horecazaken, zodat misschien van een gezamenlijke actie van kasteleins binnen die Middenstandsvereniging sprake is geweest. Ongetwijfeld heeft tevens de in 1947 gehouden Belnijto - Belfeldse

nijverheidstentoonstelling - bijgedragen aan de bewustwording van de lokale ondernemers.

Het is aardig om enkele stukken tekst uit deze brochure te halen waarin door 'Belfeld' de eerste voorzichtige schreden in de toeristenindustrie werden gezet. Het 16 pagina's tellende gestencilde boekje wordt afgesloten met een primitief getekend wandelkaartje van Belfeld.

Zoals uit de eerste bladzijde blijkt moest Belfeld het vooral hebben van 'de wandelaar, de kampeerder, de trekker, de hengelaar en iedere vacatiegast die heerlijke landelijke rust, een gezonde omgeving, frisse lucht en hartelijke gastheren zocht.'

Bij een wandeling over de
BOLENBERG bezoekt U
CAFÉ en BEUGELBAAN

TH-HENDRIKS

Het overgrote deel van de tekst gaat over het natuurschoon dat Belfeld omringt, maar begonnen wordt met een zeer korte weergave van de Belfeldse geschiedenis waarin de sage van de Snelle Sprong als belangrijkste onderwerp naar voren komt. Ook de huidige inwoners komen in een hoofdstukje getiteld 'bevolking' ter sprake. Belfeld telde 2700 inwoners die vooral leven van de landbouw, 'al werken ook velen reeds in de naburige industrieplaatsen Tegelen en Reuver (!) en in de pannenfabrieken en metaal-fabrieken in de eigen plaats.' De oude Limburgse tradities weten zich in Belfeld te handhaven zoals de toerist kan ondervinden bij de viering van het 300-jarig bestaan van de schutterij Sint Urbanus in 1951. De oorlogsjaren die destijds nog vers in het geheugen hebben gelegen komen ook in belangrijke mate aan bod, want 'de opbouw vorderde langzaam en nog zult ge hier en daar plotse-ling er aan herinnerd worden; een bouwval van een huis, de

resten van 'n schuur of stal, 'n begroeid fundament. Maar stoer en fors als 'n burcht rijst uit het veld van de nieuwe woonwijk de nieuwe kerk van Sint Urbanus. In de loop van 1951 zal ze gereed komen.'

Vervolgens wordt 6 pagina's gekeuveld over 'Belfelds omgeving en natuurschoon'. In wollige zinnen wordt de bosrijke en landelijke omgeving geschilderd. Feitelijk bevat dit gedeelte echter amper concrete informatie voor de toerist en men krijgt de indruk dat de onbekende samensteller hier wat te ver is doorgeschoten in zijn enthousiasme. De hengelaar komt wel te weten dat de Maas een rijk viswater en voor hem een waar eldorado is. Hij kan er een roeiboot huren en 't water opgaan. Er is een voetveer, dat de bezoeker naar de overzijde, naar Baarlo, brengt.

VANUIT HET CENTRUM
VAN BELFELD IN DE
RICHTING "GELOO"

eerst een kleine
verfrissing bij:

Jan Scholten

CAFÉ - IJS - FRITURE
SCHOOLSTRAAT 7. - TEL.: 264

De wandelaar daarentegen komt op zijn zwerftocht door Belfeld voor een verrassing te staan als hij op de grens van Belfeld en Reuver de 'oude Ronkensteinsche watermolen' ontdekt. De bezoeker wordt ook uitgebreid ingelicht over het monument voor de verzetsstrijders tussen het groen aan de Patersweg. Want 'deze natuur, deze bomen, zijn in de nazomer van 1943 getuigen geweest van een afschuwelijk drama, en enke-

len van hen hebben zeker de kogels opgevangen, die een einde maakten aan het leven van vijf verzetsstrijders, die hier door de Duitsers en hun handlangers gewetenloos werden neergeschoten.' Het is wel duidelijk dat de folder niet bedoeld was voor de buitenlandse toerist uit het nabije Duitsland.

SPECIALE GELEGENHEID VOOR
GROTE GEZELSCHAPPEN.

Biedt plaats aan 600 personen

A. B. Verdonck

ZAAL "VRIENDENKRING"
CAFÉ-RESTAURANT.

Rijksweg 2.2

Tel.: 228

Maar 'voor al wie het wil genieten schenkt Belfeld en omgeving 'n ongekend vacantiogenoegen. Wandelen, fietsen en zwerven door de bossen, langs hei, akkers, en korenvelden, langs ruisende beken en stille vennen. 'n Romantische fietstocht langs oude kastelen en boerderijen. Genieten van Limburgse vla, heerlijk zondoorstoofd fruit en koel schuimend bier. Vacantie in Limburg!, vakantie in Belfeld! Welkom vreemdeling en prettige vakantie!'

Een dergelijke wervende boodschap moest de aarzelende vakantievierder toch over kunnen halen om naar Belfeld te komen en dat niet een keer maar meerdere keren want 'van een vakantie in Belfeld neemt u de prettigste herinneringen mee naar huis, die u doen besluiten er nog 'ns terug te komen!'

Prettige vakantie, Twan Ernst

Belfeld 100 jaar geleden

A P R I L

J. Reuten c.s. pachten van de gemeente: ca. 68 hectare woestliggende gronden, voor 30 jaren, tegen een jaarlijkse pacht prijs van f 1000,-. De aanpachters zijn voornemens deze gronden door beakkering te verbeteren, waardoor aan Belfeld, na het verstrijken van de pachttermijn, een hogere jaarlijkse inkomst wordt verzekerd.

* * *

Een voor de parochie Belfeld hoogst zeldzaam feest had zondag 15 april plaats. De eerw. heer Jos. Janssen, zoon van de oud-burgemeester en onlangs te Roermond priester gewijd, mocht het geluk smaken voor het eerst in de Belfeldse parochiekerk het H. Misoffer op te dragen.

M E I

De burgemeester (sic) is voornemens Johannes Peeters naar het gesticht voor ooglijders te Maastricht te sturen in de hoop dat 'die ongelukkige zoo ver zal worden gebracht dat hij zoo niet volkomen geneezing, zich dan toch zelf kan helpen'.

J U N I

Tot onderwijzer, op een jaarwedde van f 425,- en onder de verplichting 'zich binnen deze gemeente te nachten en bestendig te moeten zijn gehuisvest' wordt benoemd J. Korsten.

* * *

Op het schuttersfeest te Venray op 24 juni behaalde schutterij "St. Urbanus" een prijs, die voor de verstkomende.

Wim Hoezen

Een teruggevonden vonnisboek

Hoe een krantenbericht in De Limburger leidde tot de aanwinst door het Rijksarchief in Limburg van een uniek vonnisboek uit 1628-1629, dat al sinds meer dan drie eeuwen verloren werd gewaand.

In november 1999 verscheen in het Dagblad De Limburger het bericht dat op een antiekbeurs in het Belgische Bilzen een vonnisboek van Roermond van de jaren 1628-1629 te koop werd aangeboden.

Het bleek een register van vonnissen te zijn van het te Roermond gevestigde Hof van Gelder. Na de antiekbeurs werd het op 5 december 1999 door het Rijksarchief, met steun van de Stichting Vrienden van het Rijksarchief in Limburg, aangekocht.

Het Hof van Gelder werd in 1580 te Roermond opgericht en was werkzaam tot en met 1795, toen de Fransen de instelling ophieven. Het Hof van Gelder was een rechtbank voor zaken in eerste aanleg en voor beroepzaken van de schepenenbanken. Daarnaast oefende het bestuurstaken uit, zoals het toezicht op de financiën van de gemeenten, op wegen en armenzorg. Het archief van het Hof is van groot belang voor lokaal en regionaal historisch onderzoek, omdat het de schriftelijke neerslag vormt van een instelling die ongeveer de helft van de provincie Limburg en aangrenzend Duits gebied bestreek en een veelheid van taken uitoefende. Het archief kan dus op een grote diversiteit van historische vragen antwoord geven. Het archief van het Hof van Gelder is echter niet ongeschonden overgeleverd. In 1632 werd het, na de verovering van Roermond door Frederik Hendrik, grotendeels naar Arnhem weggevoerd. Het na 1632 nieuwgevormde archief ging in de stadsbrand van Roermond in 1665 verloren. Wederom moest de archiefvorming grotendeels opnieuw beginnen. Bij de dreigende komst van de Fransen in 1794 werden de registers en de belangrijkste stukken overgebracht naar Wenen. De losse

processtukken bleven in Roermond in grootste wanorde achter. Het naar Wenen gevoerde gedeelte werd in 1803 aan de Franse Republiek afgestaan en naar Brussel gebracht.

Het Rijksarchief in Limburg verwierf het archief van het Hof van Gelder in diverse parten. In 1895 werden de nog in Arnhem sinds 1632 verblijvende stukken overgedragen. In hetzelfde jaar en in 1901 verwierf het Rijksarchief de dossiers die in de Franse tijd te Roermond waren achtergebleven en in 1953 kwam het gedeelte dat vanaf 1803 te Brussel verbleef naar Maastricht.

Het behoeft geen betoog dat van een archief dat zo'n lotgevallen en omzwervingen heeft meegemaakt, het nodige verloren is gegaan. Veel procesdossiers zijn onvolledig en veel registers ontbreken. De serie vonnisboeken is de enige grote serie die compleet bewaard is gebleven, zij het vanaf 1665. Uit de periode vóór de stadsbrand van Roermond van 1665 kenden wij tot voor kort maar drie vonnisboeken, lopend over de jaren 1610-1612, 1625-1627 en over een gedeelte van het jaar 1632.

Het aangekochte register van vonnissen omvat zoals gezegd de jaren 1628 en 1629 en vult dus een hiaat op. Het register omvat 218 folio's of 436 pagina's. Het is eigentijds toegankelijk gemaakt d.m.v. een index op voornamen van de eisende partij. Het dient wel nog gerestaureerd te worden.

De intrigerende vraag blijft nog, hoe zo'n register uit een overheidsarchief ooit in particulier bezit is geraakt. Het heeft geen deel uitgemaakt van de registers van het Hof die sedert 1803 te Brussel verbleven. Het is dus niet uit een Rijksarchief ontvreemd en moet al vóór 1803 in privé-bezit zijn geweest. De verkoper kende slechts de laatste vooreigenaar, de heer Groslinghaus, honorair consul van Spanje te Maastricht, een naam die geen aanknopingspunten oplevert. Gelukkig kende collega Jan Hanssen te Baarlo in de collectie Boermans in het gemeentearchief te Venlo een brief uit 1950 die opheldering geeft. Daarin liet de bekende genealoog Jan Verzijl aan de amateur-historicus Boermans weten dat hij dit vonnisboek uit

1628-1629 te Maastricht in particulier bezit had gezien en dat het afkomstig was van de familie Van Splinter. De familie Van Splinter bewoonde in de negentiende en twintigste eeuw het huis Nieuwenbroek te Beesel. Onder de bezitters en bezitsters van dit Noord-Limburgse kasteeltje treffen wij ene Beatrix Bosman aan (1656-1721) die in 1692 trouwde met Arnoldus Franciscus van Gutschoven, een zoon van Jacobus van Gutschoven, kanselier (= president) van het Hof van Gelder in de jaren 1671-1682. Via de kanselier Van Gutschoven zou dus het vonnisboek van 1628-1629 in de familie Bosman en Van Splinter terecht kunnen zijn gekomen.

Naar aanleiding van bovenstaand verhaal, te vinden op internet (<http://home.wxs.nl/~raljmr/b2/vonnisboek.html>) is binnen de redactie nog even gezocht naar gegevens die deze theorie zouden kunnen staven.

In de meeste verkoopakten van Nieuwenbroeck ging de aandacht - zoals mag worden verwacht - vooral uit naar zaken als onroerende goederen, obligaties en alles wat maar geld waard was of waaraan rechten konden worden ontleend. Bij de verkoop door De Collignon in 1775 werd zo op 27 juni op last van het Hof een inventaris opgesteld van alle papieren.

- 1 een boek getiteld "Extracten uyt zekeren register in folio van die gerechtigheeden van het huys Nieuwenbroeck";
- 2 een omslag waarin ten eerste een charter "Lijste van de chinshoenders en capuynen welke alle jaarlijks te St. Andreas aan den Riddermaetighen huys Nieuwenbroeck geleverd moeten worden", ten tweede een charter inzake Jan Cruisbergh uit het jaar 1665 [zonder inhoud], en ten derde een charter met in dorse "Provisionele aantekening der chinshoeneren";
- 3 een boek "Aantekeningen der tinshoeneren" met daarin een charter d.d. 15 februari 1714 inzake het Hof;
- 4 een omslag met daarin een charter inzake de leenverheffing(en) van Nieuwenbroeck;
- 5 een pakket aantekeningen wegens cijnshoeders;
- 6 een idem pakket aantekeningen wegens cijnshoeders;
- 7 een charter beginnend met de tekst "de Plaetserhof is leengoed";
- 8 een pakket met diverse papieren waarop staat "Copie van het leen van Besel";

-
- 9 een pakket met obligaties (zegels en brieven) inzake het huis Nieuwenbroeck en Van Baexen;
 - 10 een leenbrief d.d. 14 mei 1751 opgesteld te Bentheim;
 - 11 een zegel en brief d.d. 5 november 1773 "van terrier";
 - 12 een pakket met een obligatie d.d. 5 oktober 1768 ten laste van Mewis Snijders en zijn kinderen plus een obligatie d.d. 16 juni 1762 ten laste van Hendrick Claessen en Derckxke Vostermans;
 - 13 een missive "wegens disput van regnung kercke und armen";
 - 14 een pakket "wegen visscherije";
 - 15 de originele koopakte van de overdracht door De Haen aan De Collignon d.d. 24 april 1749;
 - 16 een lijst van inkomsten van Nieuwenbroeck met een pachtcontract van de hof 'op het Casteel';
 - 17 een pakket waarin een obligatie d.d. 21 september 1763 groot 900 pattacons ten laste van de gemeente Besel en ten voordele van de overste De Collignon, met retro's;
 - 18 zegel en brief d.d. 3 juli 1749, waarbij de allodiale goederen zijn overgedragen aan de overste De Collignon;
 - 19 een pakket met in dorso "Alte levering van die halfleute und pagt settel";
 - 20 een pakket met enige papieren betreffende de leengerechtigheid van Bentheim;
 - 21 een pakket waarin enige charters en papieren betreffende het leengoed Nieuwenbroeck.

Nieuwenbroeck werd uiteindelijk op 3 juli 1775 bij openbare verkoop aangekocht door de raad en landrentmeester Van Aefferden, die al deze stukken op 21 juli ontving uit handen van de griffier van het Hof van Gelder te Venlo.

Loe Giesen

E.P. Killaars Elektro Techniek B.V. heeft de heemkundevereniging een goede gebruikte kleurentelevisie geschonken. Hiervoor nogmaals onze hartelijke dank.

Gemeentearchief Venlo op internet

Sinds februari 2000 is het gemeentearchief Venlo nadrukkelijk aanwezig op het internet. Na een voorbereidingsperiode van bijna een jaar is de 'virtuele versie' van het archief nu definitief aan de digitale snelweg gevestigd. De website is te vinden onder het adres: <http://archief.venlo.nl>. De site is een onderdeel van de nog in ontwikkeling zijnde website van de gemeente Venlo.

Al geruime tijd werden binnen de archiefdienst de mogelijkheden bekeken om informatie via het internet ter beschikking te stellen. Afgelopen jaar werd achter de schermen doorgewerkt aan de realisatie van dit idee. De website werd met hulp van een externe vormgever geheel in eigen beheer gebouwd. De site van het gemeentearchief Venlo wil meer dan alleen maar een toegang zijn tot de informatie die bij het archief is te vinden. Het gemeentearchief wil tevens een podiumplaats vormen voor informatie over de lokale geschiedenis en op deze wijze de geschiedbeoefening bevorderen.

Vanwege de lange voorbereidingstijd is direkt bij de start al sprake van een vrij omvangrijke volwaardige site. Zo treft u naast algemene informatie over het archief onder andere aan: een nieuwsrubriek; een digitale fototentoonstelling over de historische ontwikkeling van het Nolensplein tot heden; een introductie voor archiefbezoek met informatie hoe u ons kunt bereiken, openingstijden etc.

Uiteraard ontbreekt het overzicht van de hoofdverzamelgebieden (archieven, bibliotheek, beeld en geluid en overige verzamelingen), niet. Speciaal voor de website werd het archiefoverzicht geheel vernieuwd en volgens een nieuwe rubrieksindeling opgezet. Het aantal inventarissen dat integraal wordt aangeboden groeit in sterke mate. Het is mogelijk om archiefstukken te reserveren via e-mail.

Genealogie

Omdat genealogen een belangrijk deel uitmaken van het bezoekerspubliek op de studiezaal en deze in toenemende mate gebruik maken van het internet is een onderdeel van de site geheel gewijd aan deze bezoekersgroep. Derhalve worden overzichten gepresenteerd van de belangrijkste genealogische bronnen die op de studiezaal in zelfbediening zijn te vinden. Dit is een eerste stap in het aanbieden van genealogische informatie. Wellicht zijn binnenkort indexen op deze bronnen via de site te raadplegen. Zo wordt momenteel de mogelijkheid bekeken om de, door de NGV afdeling Overkwartier van Gelre, ingevoerde collectie bidprentjes van het gemeentearchief te presenteren.

Naast deze informatie kan de bezoeker tevens kennis nemen van enkele educatieve werkzaamheden zoals schoolprojecten en lesbrieven en is er een online archiefwinkel met bestelmogelijkheid. Enkele onderwerpen uit de Venlose geschiedenis (archeologie en monumenten) worden nader belicht en in de nabije toekomst zal een soort digitale stedenatlas over de naoorlogse ruimtelijke ontwikkeling van Venlo te raadplegen zijn.

De site wordt wekelijks onderhouden en verder uitgebouwd. Op de site is eveneens het e-mail adres (archief@venlo.nl) te vinden waaronder u ons kunt bereiken voor eventuele opmerkingen of vragen.

In Reuver en Belfeld werd naar kolenlagen gezocht

De kolenmijnen in Limburg werden gesloten. Al bladerend door Ons Weekblad van zaterdag 19 februari 1955 kwamen wij een bericht tegen over een seismisch onderzoek naar kolenlagen in Reuver en Belfeld:

Schade tengevolge van seismisch onderzoek

Door de Prakla worden momenteel seismische onderzoeken verricht naar de aanwezigheid van kolenlagen in het gebied van 't Molenveld, Duitse grens en grens Belfeld.

Belanghebbenden die van deze onderzoeken aanwijsbare schade hebben ondervonden, kunnen zich met een verzoek om schadevergoeding ter secretarie vervoegen. Het verzoek dient de data te vermelden, waarop de schade is ontstaan, alsmede een opgave van aard en omvang der schade. De aanvragen om schadevergoeding dienen zo spoedig mogelijk na het ontstaan der schade te worden ingediend.

Burgemeester en Wethouders van Beesel.

J.L.H. Claessen, burgemeester

J.W. van Kempen, secretaris.

Wij menen zelfs ergens (maar waar?) een foto gezien te hebben van een boortoren in Reuver.

Sjra Vintcent

Een ansichtkaart uit 1951. " Het werken met de afboorhamer in de Zuid-Limburgse steenkolenmijnen".

In den Hof

De 'haof van Janssen' aan de Pastoor Vranckenlaan is niet meer. Althans niet meer zoals hij vroeger was. Bijgaande foto werd gemaakt toen 'den Hof' nog echt 'haof' was: een paradijs voor vele dieren, maar in het oog van sommigen een ongeordende wildernis en wellicht juist ook daarom geliefd bij veel opgroeiende jeugd.

Nu ligt hier een appartementencomplex. Het had ook een parkje kunnen zijn, zodat met name oudere mensen die slecht ter been zijn dicht bij huis van de natuur hadden kunnen genieten. Waarschijnlijk gaat Reuver echter pas nadenken over een groen hart als alle plaats nabij het centrum al is opgesoupeerd.

Loe Giesen